

PEYGAMBERİMİZ HZ. MUHAMMED: RAHMET VE DAVETÇİ

Bismillâhirrahmânirrahîm

Bizi yaratan, bize sevdiği din olan İslâm'a mensup bir kul olmayı nasip eden, türlü nimetleriyle hayatımızı sağlayan, bu dünya hayatını bir imtihan olarak hazırlayan, öldükten sonra da huzuruna varıp bu dünyadaki amellerimizden dolayı kendisine hesap vereceğimiz Yaratıcımız, Rabbimiz, âlemlerin Rabbi Allahu Teâlâ hazretlerine sonsuz hamd ü senalar olsun. O'nun Habîb-i Edîbi, elçisi, insanlara, âlemlere rahmet olarak gönderdiği peygamberi, sözcüsü, dinine davetçisi, sevgili habîbi, Makâm-ı Mahmûd'un sahibi, Muhammed-i Mustafâ'sına sonsuz salât u selâm, tahiyyât u ihtiramâtımızı arz ederim. Rabbimiz lütfuyla, keremiyle rûh-ı pâk-i Peygamberîlerine vasıl eylesin, şefaatine bizleri nâil eylesin.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Dünyaya geldik ve bu yaşa kadar yaş yaşadık, tecrübe kazandık. Dünyayı kendi pencere-mizden gördüğümüz kadarıyla tanıdık. Ama Allah bize öbür insanlardan pek çoğunda bulunmayan bazı nimetler bahşetti, bazı imkânlar

ihsan etti. Onun için dünyaya bakışımız ve hayatı değerlendirmemiz hususunda birtakım üstünlüklere sahibiz. Eğer Güney Amerika'da doğsaydık ya da Çin'de dünyaya gelseydik veya Sibirya'nın Kamçatka yarımadasında olsaydık, Alaska'da doğsaydık dünya görüşlerimiz bugün bizim doğru olduğuna inandığımız gerçeklere bu kadar yakın olmazdı.

Allah'a hamd ü senalar olsun; içinde bulunduğumuz şartlarla olaylara çok yukarıdan, çok derinden bakmaya imkânımız var. Dünyadaki her şeyi değerlendirme imkânımız, doğru değerlendirme imkânımız var. Bir taraftan bu dünyada yaşayan öteki insanlar kadar İngilizler, Almanlar, Fransızlar, Amerikalılar kadar dünyayı tanıyoruz. -Bu biraz şurada beni dinleyen siz kardeşlerime biraz daha fazla ölçüde bahşedilmiş bir nimet.- Onları biliyoruz, hayatlarını görüyoruz, tanıyoruz, maneviyât âlemlerini de biliyoruz, iç dünyalarını da az çok tanıyoruz. İnançlarını da biliyoruz. Kiliselerini biliyoruz. Yaşam tarzlarını biliyoruz. Zevklerini biliyoruz...

Ama onlar bizi bilmiyorlar. Bizim imanımızı tanımıyorlar. Bizim inancımıza aşına değiller. Bizim zevklerimize sahip değiller. Bizim tercihlerimizi yapacak ruh kuvvetleri, akıl imkânları kendilerinde mevcut değil. Bu bakımdan bizde onlardan üstünlükler var.

Onlar oralarda doğmuşlar. İnançları sakatlanmış bir inanç olduğu için hurafeler karışmış bir inanç olduğu için gördükleri bilimsel tahsil ile inançları arasında bağlantıları kurmaları mümkün olmuyor. Bilimselleştikçe inançlarından uzaklaşıyorlar. İnançlarına ancak duygusal bağlarla bağlılar. “Biz İngiliz’iz, Fransız’ız veya Alman’ız, Amerikalı’yız... Şöyle doğduk. Küçükken şöyle yapardık, böyle yapardık. Noel’de şöyle eğlenceler olurdu. Anamız şöyle pasta yapardı. Babamız şöyle ederdi. Papaz bize şöyle etmişti böyle etmişti. Biz bunları değiştirmemeliyiz. Bu bizim kültürümüz, medeniyetimiz...” diyorlar.

a. İngiliz Gazetesinin Feryadı: Kiliselerimiz Kapanıyor

Feribotta gemiyle gelirken gazeteyi aldık. Bir İngiliz gazetesi feryat ediyor. Diyor ki; “Kilise-

lerimiz kapanıyor, satılıyor ve işin çok acı tarafı bunlar müslümanların eline geçiyor! Eğer bir kilise satılıyor ve müslümanların eline geçiyorsa bu bizim için çok kötü bir şey demektir! Bunun önüne geçmeliyiz!” Bir uzun yazı. Gazeteyi orada bırakacaktık almayacaktık ama ben bizim arkadaşımıza dedim ki; “Bunu bizim torbamıza sok, çünkü bizimle ilgili!”

Rahatsız oluyorlar. Hem kiliselerini çalıştıramıyorlar hem de biz aldığımız zaman rahatsız oluyorlar. Bizde çalışma aşkı şevki var. Mekâna ihtiyaç var.

Allah’a çok şükür, Allah razı olsun, iki senedir, iki seferdir burada toplantı yapıyoruz. Bu ikinci toplantı. Güzel bir yer. Bahçeli, konferans için konuşma için yerleri var, yatma yerleri var, sakın bir yer. Hazırlayanlar güzel hazırlamışlar. Sağolsunlar. İmanlı insanlar. Bizim gibi inançlı insanlar. İstifade ediyoruz.

İhtiyaç var, aranıyoruz.

Buraya gelişimizdeki gecikmenin, tehirin sebebi Almanya’da da bir şeyler arıyoruz. Bir yerimiz olsun, bir merkezimiz olsun. Oraya bir yerleşelim, bir adres verelim. “İşte biz şurada, buyurun...” diyelim diye çırpınıyoruz,

çeşitli emlake bakıyoruz. Bizim yer ihtiyacımız var; onlarda yer bolluğu var, çalıştıramıyorlar. Ondan sonra da biz aldığımız zaman kızıyorlar. Parasıyla alıyoruz.

Diyor ki; “Kiliselerimizi satabiliriz.” Çünkü papazlar da diyorlarmış ki; “Daha rahat koltuk istiyorsunuz, daha iyi ısınmak istiyorsunuz. Ama soğuk kış günlerinde bizimle beraber olmuyorsunuz.” Yani; “Bizim dertlerimizi paylaşıyorsunuz. Onun için satıyoruz.” demek istiyorlar. Onlarda yer bolluğu var, bizde talep var.

Duygusal olarak bize tepki gösteriyorlar. Eski binalarının bizim elimize geçmesinden rahatsız oluyorlar, müslümanların bunu satın almasından rahatsız oluyorlar. Biz oraya aldığımız zaman cıvıl cıvıl çalıştırıyoruz. İbadet oluyor, ezan okunuyor, Kur’an okunuyor. Harıl harıl bina seviniyor, bina yapılış gayesine uygun çalışmaya başlıyor. Ama onlar bundan duygusal olarak rahatsızlar.

Gerçekleri görmek için önlerinde büyük dağlar büyük engeller var, bu adamlar onları aşmak zorunda! Aşamıyorlar. Ama biz gerçekleri bulmak için çok daha tabii şartlara sahibiz.

Bir taraftan ailelerimizden İslâm'ı tanıyarak yetiştik. Bir taraftan da yirminci yüzyılın çağdaş meslek bilgileri neyse onları yapmaya çalışıyoruz. Master yapmışız, doktora çalışması yapıyoruz, kimimiz o merhaleleri aşmış, geçmiş geçmiş geçmiş, benim gibi mesela emekliliği tatmış. Biliyoruz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bizim inancımız bize bildiriyor ve felsefî bakımından da filozofların fikrî çalışmaları bizi şu noktaya götürüyor ki; bizim varlığımızın bir sebebi var, bir amacı var. Kâinatın bir düzeni var. Biz insanlar, çevremizdeki canlılar cansızlar, evren, kâinat düzenli. Bu düzenin bir sahibi olması lazım. Bunu filozoflar da; teist veya ateist, düşünen herkes itiraf ediyor. Akıl bu noktaya götürüyor.

Decartes'in meşhur bir sözü var. Her şeyden şüphe ederek her şeyi yıkarak yeniden inşa etmek için çalışmaya başlamış. "Her şeyden şüphe edebilirim. Hıristiyanlıktan şüphe edebilirim..." Etmiş. Çünkü Hz. İsa'dan önce insanlar kime inanacaklardı? Haç yokken neye tapınacaklardı? Kendi inançlarıyla Hz. İsa'dan öncesini izah edemezler. Demek ki sınırlı! Her

şeyden şüphe etmişler. Bilim de şüpheyle başlıyor. “Şüphe, bir hakikate doğru koşmaktır.” diyor bir şair.

Elbet şüphe edeceksiniz ki araştıracaksınız ve gerçeği bulacaksınız. Her şeyden şüphe ediyorsunuz: Acaba benim duygularımın algıladığı şeyler gerçek mi? Ben etrafıma bakıyorum, bir şeyler görüyorum. Bu gördüklerim ne? Bunlar benim izlenimlerim mi, benim dışımda bir gerçek mi? Ben gördüğüm zaman doğruyu mu görüyorum yoksa gözümün bana gösterdiği kadar sınırlı birtakım bilgileri mi algılıyorum? Kulağımla duyduğum zaman her şeyi mi duyuyorum yoksa kulağımın yapılışı, kabiliyeti, istidadı kapasite deseydim ceza yiyecektim-duyu organlarımızın bize bildirdiği izlenimler, beynimizin algıladığı algılar gerçeklerin ta kendisi midir yoksa çarpıtılmış birtakım izlenimler midir? Hangi şey doğrudur? Hangi şey yanlıştır?

İnsan böylece şüphe okyanusunda boğulacak hâle geliyor. Her şeyden şüphe ediyorsunuz. Septisizm, septik bir düşünce dedikleri...

Şüphe ede ede insanlar birtakım deneylerle bazı şeylerin doğruluğunu tespit etmişler. Bazıları da itiraz etmiş, demiş ki; “Her şey izafîdir.” Her şey bir şeye göredir. Şu şuna göre büyüktür, bu buna göre ağırdır. Şu şöyledir bu böyledir... Birbiriyle mukayeselidir. Eğer bu mukayese olmasaydı zaman da olmayacaktı mekân da olmayacaktı. Zaman da bir izafîliktir. Falanca olgudan sonra, falanca olgudan önce diye; mekân da öyle! O zaman işte çok büyük teoriler, nazariyeler ortaya atılmış.

Ama Decartes diyor ki; “Düşünüyorum, bu şüpheleri içimde yaşıyorum. Acaba ben var mıyım? Ben neyim? Benim içimde düşünen kim? Parmağım mı düşünüyor? Kulağım mı düşünüyor? Çenem mi düşünüyor? Bacağım mı düşünüyor?..”

Bir ben vardır bende benden içeri’yi bulmaya çalışıyor. Yunus bulmuş.

b. Descartes’in Sözü: “Düşünüyorum O Halde Varım. Varım O Halde Beni Bir Var Eden Var

Sonra da buluyor. Diyor ki; “Düşünüyorum o halde varım.”

“Bir Őeyi yakaladım, tamam. Madem ben dűŐünűyorum, içimde dűŐűnen bir Őey var, demek ki dűŐűnen bir Őey var.” diyor, buradan baŐlıyor.

“Benim bu varlığım kendimden mi? Kendi kendimi ben mi var ettim? Yok. Benim haberim yok. Vallahi billahi haberim yok. Ben yapmadım.”

“Kim yaptı?”

İnsan onu aramaya baŐlıyor. Varım, o halde beni var eden var. Dűzen var, kanunlar var, tabiat kanunları var... Ben hiç korkmuyorum tabiattan ve tabiat kanunlarındanQ çok hoŐuma gidiyor. Onlar Allah’ın varlıđına delalet ediyor. Madem kanun var, dűzen var; o halde bir dűzenleyici var diyoruz. Akıl sűylűyor, zarurű olarak sűylűyor.

Onun için bizim, benim talebelerimden bir profesűr var. “Ateizmin Açmazları ıkmazları” diye doçentlik tezi yapmıŐtı. Yani Allah’ı inkűr etmek műmkűn deđil. Allah inancı soruları cevaplandırıyor, soruları űzűyor. Romanın karmakarıŐık olan konusu açıklıyor. Esrareniz deđil, kaldırıyor. Her Őeyi űzűmlűyor. “Allah var!” diyorsun, her Őey dűzene giriyor.

“Allah yok!” dediğin zaman her Şey karmakarıŐ oluyor, çıkmaza giriyor. Arkadaş ıkmazı da olamazlığını izah ediyor. Onun, inançsızlığın, olamayacağını [savunmasında] ispat ediyor. Hem de böyle ateist jürinin önünde ispat etmiş. Adamlar bakmışlar ki karŐısındaki kendilerinden daha bilgili. İtiraz bile edememiŐler. Halbuki imtihana giren bir doçent, jüri yesi profesörlerden biraz daha aŐađıdadır. Ama onlar bakmışlar ki kendilerinin bilmedikleri pek çok Şey var. Onlar ateizme girmiŐler ama bunlar gibi girmiŐler. Tek taraflı bilgiye sahip olduğu için. Benim talebe de işe imamlıktan baŐladı, ilahiyattan baŐladı. Bu tarafı da bildiği için onun karşısında itiraf etmişler. Hocalar onun karşısında talebeleŐmiŐler. Sonra ben o yazıyı çok beğendim de bizim *İlim Sanat* dergisinde filan neŐrettirdim.

Bu gittikleri yolun çıkmaz olduğunu, çıkmaz sokak olduğunu, bilimsel bakımdan yanlış yolda olduklarını, bilimsel bakımdan taassupta olduklarını, kr olduklarını, tutarsız olduklarını bilsinler diye, bir doçent ağzından duysunlar, bir tez olarak karŐılarına gelmiş, görsünler diye *İlim Sanat*’ın ilk sayılarında neŐrettirdim.

Yazının aslı, kendisi bizim *İlahiyat Fakültesi* dergisindedir.

“Düşünüyorum, o halde varım.” Varım, o halde beni bir var eden var. Beni bir var eden varsa, ki var, ve bu kainattaki düzeni kurmuşsa... Şu güneşi ayı yaratan, şu ağaçlara şu çiçekleri açtıran, şu hayatı şu cansız camâdât, tabiat içinden var etmişse, bu hayat bir istikamete doğru gidiyorsa bunları yönlendiren var. Besbelli. Bir etki var ki etkileşim oluyor.

Ord. Prof. Âkil Muhtar Özden diye bir tıp profesörü vardır. Belki bazı kitaplarından doktor arkadaşlar tanır. Ordinaryüs profesör. İsviçre’de filan okumuş, bir yerlerden nişanlar, madalyalar almış bir adam. *İlim Bakımından Ahlâk* diye bir kitap yazmıştı. Belki onu da okumuşsunuzdur. Çünkü Tıp Tarihi Enstitüsü yayınları arasında yayınlanmıştı. Şu bir ara Bedii Nuri Şehsuvaroğlu’nun filan başında bulunduğu, Süheyl Ünver’in filan enstitüsünün başında; İstanbul Tıp Fakültesi içinde Tıp Tarihi Enstitüsü vardı, orada yayınlanmıştı. Ben o kitabı oradan almıştım.

İlim Bakımından Ahlâk! Ordinaryüs profesör. Avrupa’da yaşamış. Madalyalar almış filan

bir kimse bu şahıs. İmanlılık derecesini filan bilmiyorum. İmanı varsa Allah rahmet eylesin. Ama kitabında ispat ediyor. Böceklerden, hayvanlardan misaller vererek bizim ahlâk dediğimiz davranışların bir evrim sonucu bize geldiğini ve kâinatın bir evrim ile bir noktaya doğru gelişerek gittiğini, bir şuurlu kuvvet tarafından kâinatın geliştirilerek inkişak ettirildiğini ispat ediyor. Kitabın ana konusu bu. Düzeni, nizamı düzenleyen, nizamı sağlayan bir kuvvetin varlığını [ispat ediyor]. O halde mü'min, yani o öyle demektir.

Biz bunu biliyoruz. Tamam, ben varım. Beni var eden var. Kâinat var. Kâinatı var eden var. Kâinatta düzen var. Bu düzeni kuran var. Bu işleri olduran var. Ama insan bilimsel olarak bunu bildiği zaman bu insanı doyurucu bir sonuç olmuyor. Bu sefer doyumsuzluk daha da artıyor. İhtiyak ve merak daha da çoğalıyor.

Peki bu nerede? Ben bununla nasıl irtibat kurabilirim? Bunun, bu bilginin açıklaması, genişliği nedir, teferruatı nedir? O beni yarattıysa benim onunla ilişkilerim nedir? Benim ona karşı ne yapmam lazım? O bana karşı ne yapıyor? Hayat nedir? Nereden geldik nereye

gideceğiz? Bir sürü soru... Onun için Arap şairlerinden birisi demiş ki;

“Çeşitli sorunlar karşısında düşünüp de bir tanrının varlığı sonucuna geldin mi? Geldim. Tamam. O zaman en büyük soruya gelmişsin.”

Bu sefer, Allah'ın varlığı bir taraftan sorunları çözüyor bir taraftan da birçok soruların kaynağı oluyor. Onun için Allahu Teâlâ hazretleri kendisini tanıtacak ve bu konulardaki doyumsuzluğu tatmin edecek elçiler gönderiyor, uyarıcılar gönderiyor.

Bakın Kur'ân-ı Kerîm'de Rahman sûresini hepimiz bilirsiniz.

﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾

Fe-bi-eyyi âlâ'i rabbikümâ tükezzibân âyetini tekrar tekrar dinlediğimiz sûredir. Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾

*Halaka'l-insân.*¹ “Allah insanı yarattı.”

﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾

¹ 55/ Rahman, 3.

Ve ‘*allemehü’l-beyân.*² “Ona konuşmayı öğretti.”

Buradan anlıyoruz ki bizim konuşma dediğimiz sistem, düzen çok gelişmiş bir sistem!

Biz konuşuyoruz, ben içimdeki, kafamdaki fikirleri size iletiyorum. Konuşmayla iletiyorum. Konuşma sistemiyle iletiyorum. Siz de anlıyorsunuz. O halde buradaki bilgileri size iletmek için çok karmaşık bir sistem bu. Nasıl oluşmuş, nasıl gelişmiş, esrarengiz bir şey! Kur’ân-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

‘*Allemehü’l-beyân.* “İnsanı yarattı, ona beyanı, fikirlerini beyan edecek teşkilatları, düzenleri, aletleri, araçları, sistemleri öğretti.”

Sonra Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’e Hira Mağarası’nda inzivaya çekilip de derin derin düşündüğü, ibadet ettiği zamanlarda ilk gelen âyetlerde ne buyruluyor?

---

² 55/ Rahman, 4.

﴿اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ﴾³ ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾⁴
عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمُ

*İkra' ve rabbüke'l-ekrem ellezî 'alleme bi'l-kalem.*³ *'Alleme'l-insâne mâ lem ya'lem.*⁴
“Kalem ile insana bilgileri öğreten, insanoğluna bilmediği her şeyi öğreten Allah'ın adıyla oku!”

Demek ki kalemi, yazıyı, beyanı, anlaşmayı, bilgileri, insanoğlunun bilmediği şeyleri insana öğreten yine Allah! Biz bütün bilgileri O'ndan, O'nun lütfundan kazanıyoruz. Derece derece insanlığın tarihi boyunca öyle kazanmışız. O anlaşılıyor. Allahu Teâlâ hazretleri insanı yarattıktan sonra terk etmemiş. “Yarat-tım, ne hâlleri varsa görsünler!” Sokağa atılmış bir çocuk gibi değiliz. Her an lütfu devam ediyor.

**c. Bahaddin Nakşibend Hazretlerine:
“Keramet Göster” demişler; Üç Adım
İleri Atmış: “İşte Size Keramet”
Demiştir**

³ 96/ Alak, 3 - 4.

⁴ 96/ Alak, 5.

﴿كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾

Külle yevmin hüve fi-şe'nin.

Her an lütfu devam ediyor, devam etmekte! O'nun verdiği akılla düşünüyoruz. O'nun verdiği akılla master yapıyoruz. O'nun verdiği akılla doktora yapıyoruz. Her an O'nun verdiği nimetle yaşıyoruz. Vücudumuzun hayatı da O'nun verdiği karmaşık nimetlerin bir bileşkesi, sonucu. Bu karmaşık yapıda bazı şeyler çalışmadığı zaman hastalanıyoruz. Çalışmazlık arttığı zaman yaşamımızı yitiriyoruz, yaşayamıyoruz. Hayat, yani bizim yaşamımız, bir nefes almamız birçok nimetin sonucu. Bahâeddîn-i Nakşibend hazretlerine “Keramet göster.” demişler; üç adım ileri atmış, “İşte size keramet!” demiş. Üç adım ileri atmak büyük bir keramettir, Allah'ın ikramıdır, kolay bir şey değildir. Yapamazsınız.

Adamlar bir robot yapıyorlar, biraz yürüyor. Ondan sonra hemen filmler, yazılar, fotoğraflar... “Vah vah vah, mâşaallah mâşaallah! Şöyle bir cihaz ortaya koymuşlar, şöyle şöyle gidiyor...”

İnsanın bu dengesi de mühim bir şey! Biz gemide gelirken bir ara, kayakçıların kayışlarını, dağlardan inişlerini, havada takla atışlarını uçuşlarını filan gösterdi. Konuştuk arkadaşlarımızla. Çocuklar tekerlekli patenlerle küçükten alışıyor bu dengeye. Buradakiler... Bizimkiler uçurtma uçurur, sapan atar, ip atarlar, seksek oynar... Ama bunlar öyle değil. Bu denge de mühim bir şey! Denge de muazzam! Her şey muazzam bir şey! İşte biz bu muazzam şeylerle her an takviye olarak hayatımızı sürdürüyoruz.

Bir kitapta okumuştum: Hindistan'da Bengal kaplanı. Boyu üç metredir. Allah meydana, açıkta karşılaştırtmasın. Üç metredir. Kaplandır. Yavrusuna uzaktan insanoğlunu göstermiş. “Bak şunu görüyor musun? Bu dünyanın en korkunç mahlûkudur!” demiş, bizi göstermiş. Kaplan oğluna nasihat etmiş. “Bak bu çok tehlikelidir. Aman bundan kendini sakın!” demiş. Kaplan yavrusuna insanı gösterip “Bundan sakın!” demiş.

Biz dünyanın en tehlikeli mahlûkuyuz. Filler bizden yaka silkiyor. Kaplanlar bizden korkuyor, çocuklarını “Aman bunun ağına

düşme!” ikaz ediyorlar. Bütün mahlûklar, denizdeki, havadaki, hepsi bizim emrimizde... Biz onlardan üstünüz. Bu üstünlükleri biz kendimiz de kazanmadık. Bize bizim dışımızdaki bir yönlendirici kuvvet bunları verdi ve biz o sayede bu noktaya gelmiş bulunuyoruz.

Elhamdülillah Allahu Teâlâ hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’de bildiriyor. Ama evrensel gerçekleri bildiriyor. Biz boşuna yaratılmamışız, çok büyük meziyetlerle donatılmışız, çok büyük imkanlara sahip kılınmışız. Bunu anlıyoruz, görüyoruz. Olaylar da gösteriyor. Ve Yaradanımız’a karşı bizim sorumluluklarımız var, görevlerimiz var.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in hayat hikâyesini ağır meslekî çalışmalarınızın arasında, hanımlarınız ve çocuklarınızla beraber lütfen okuyun! Peygamber Efendimiz nasıl peygamber gönderilmiş? Güzel bir kitaptan okuyun!

Güzel bir kitap hangisi?

Mesela, rahmetli Ziyâü’l-Hak’tan madalya almış olan Asım Köksal’ın *İslâm Tarihi*, güzel bir kitap! Neden güzel?

Bütün kaynakları tarayarak bilgileri çıkartmış, düzenlemiş. İsimlerin okunuşu güzel. Çünkü ben başka kitaplar okuyorum, isimleri bile doğru tespit edememiş olabiliyorlar. Biraz Arapça biliyorum, diye bu işe girişenler bu işi çok iyi başaramıyor. İyice uzmanı olmak lazım. Asım Köksal'ın *İslâm Tarihi*'ni okuyun! En son baskısını alın; başından başlayın, okuyun! Bunu Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in tanınmasına yardımcı olsun diye söylüyorum. Bir peygamber nasıl peygamberliğe başlamış? Allah'ın elçisi, Allah'ın gönderdiği bir vazifeli şahıs nasıl bir mücadele yapmış ve nasıl biz bu noktaya gelmişiz?.. Yirminci yüzyılda çağdaş bilgileri almış bir insanın, bunu anlamak için mutlaka Peygamber Efendimiz'i okuması lazım. Peygamber Efendimiz'in mücadelesinin bize, bizim kanımıza aşılması lazım.

d. Bizim Kanımıza, Peygamber Efendimiz'in Hayatından ve Düşüncelerinden Aşk Aşılması Lazımdır

Ben İlahiyat Fakültesi'nde 27 sene profesörlük yaptım. İlahiyat Fakültesi'ne gitmeden önce, ilkokuldan itibaren tekkede yetiştim.

Yani dinî bir muhitte yetiştim. Ama sağlam dinî bir muhitte yetiştim. Allah'tan korkan, ibadetlerini yapmaya çalışan, Allah yolunda yürümeye gayret eden, haramlardan sakınan insanlar içinde yetiştim. Öyle bir ortamda yetiştim. Büyük, mübarek efendilerin sözlerinden etkilendim, vaazlarını, nasihatlerini dinledim. Âyet-i kerîmeleri, hadîs-i şerîfleri dinledim. Ondan sonra hayata atıldım. İlahiyat Fakültesi çevresinde üniversiteyi tanıdım. Başka yerlerdeki ilim adamlarına göre İslâm'ı daha iyi bilmesi gereken insanların arasında 27 senemi geçirdim. Bunlar Kur'an'ı biliyorlar, hadisleri biliyorlar, İslâm hakkında bilgileri var...

Bilgi insanı iyi insan yapmaya yetmiyor. Şöyle söyleyeyim: İyi şeyleri bilen bir insan mutlaka iyi şeyleri yapmıyor. İyi şeyleri bilmek başka, iyi insan olmak başka! İkisi ayrı şey. İyi insan olmayı başarmak, o bilgileri uygulamakla mümkün oluyor. Kolay değil. Bilmek yetmiyor.

Ben o zamandan kara kara düşündüm. Bizim İlahiyat Fakültesi'nin öğrencilerini düşündüm, profesörleri düşündüm. İçlerinde masonlar var. Gitmiş bir başka teşkilata girmiş, ma-

son olmuş. Mason olduğunu da kitabında yazmış, konuşmasında söylemekten çekinmeyen insanlar var. İçki haram; içki içenler var. Zina haram; zina edenler var. Kumar haram; kumar oynayanlar var. Evlilik dışı ilişkiler yasak; metresiyle yaşayanlar var. Namaz kılmak Allah'ın emri; namazı kılmayanlar var. Oruç tutmak Allah'ın emri; oruç tutmayanlar var. Zekât; zâten veren yok. Yani çok azı veriyor. Fakir, fakiriz diye vermiyor; zengin de parayı çok sevdiğinden vermiyor. Yani İlahiyat Fakültesi yetmiyor!

Sonra çocuğumu İmam-Hatip okulunda İslâm'ı öğrensin, iyi müslüman olsun diye İmam-Hatip okuluna verdim. İmam-Hatip okulunda okumak da yetmiyor. Belki çoğunuz, belki bazınız İmam-Hatip menşeilidir. Orada da insan bilgileri alıyor ama babasının zoruyla namaz kılıyor, babasının zoru olmadığı zaman cuma namazından kaçıyor. Cuma namazını kılmıyor, kaçıyor. Baskı olmadığı zaman günah işliyor.

Bizim kanımıza Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hayatından,

davranışlarından, düşüncelerinden aşk aşılmanması lazım. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hayatını öğrenmemiz lazım. Ama bunu böyle bir müsteşrikin, oryantalistin böyle "*sallallahu aleyhi ve sellem*" vesaire filan olmadan "Muhammed, Muhammed..." diye yazdığı bir kitaptan anlamak mümkün değil. Çünkü kendisi anlamayan başkasına bir şeyi anlatamaz. Bilen bir insanın, anlayabilen bir insanın yazdığı kitaptan anlamak lazım. Onun için Asım Köksal'ın kitabını tavsiye ediyorum. Bilimsel bir kitap olduğu için, derin bir kitap olduğu için bütün kaynakları gücünün yettiğince taradığından dolayı! Oradan bize bir şeyler aşılmanması lazım.

Çünkü Peygamber Efendimiz'le arkadaş olduğu için birtakım insanlar ashab olmuşlar, sahabe olmuşlar. Onlarda da o aşk var. Peygamber Efendimiz'in çok yakınlarında azılı düşmanları var. Çok yakınlarında! Ebû Leheb'in Peygamber Efendimiz'in amcası olduğunu biliyor musunuz? Amcası! Ebû Leheb'in; Abdullah'ın kardeşi olduğunu, Abdulmuttalib'in oğlu olduğunu biliyor musunuz? Amcası!

Sonra bir zaman gelip de azılı dűşmanlarının bazılarının, Allah'ın nasip ettiđi kimselerin műslűman oluřları var. Műslűman olduktan sonra davranıřları var. İnsanın tűyleri diken diken oluyor. İnsanın hayatında bir deđiřim meydana geliyor. Bir bűyűk inkılap oluyor. Bűyűk bir çevrilme ve deđiřme oluyor. İřte onu yakalamak lazım. Onu yakalamadan Hz. Muhammed *aleyhisselam*'ın hayatını uzaktan video seyreder gibi, roman okur gibi okumaktan bir Őey olmuyor. O ařının gelmesi lazım. O ařı İslâm dűřmanına ařıldığı zaman İslâm dostu oluyor. Resűlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz için canını verecek hâle geliyor. İřte hakiki iman orada saklı.

Muhterem kardeşlerim!

Kur'ân-ı Kerîm'i ezberlemek de yetmiyor. İkaz ediyorum. İmam-Hatip okulunu okumak yetmiyor. İlahiyat Fakűltesi'ni bitirmek yetmiyor. İlahiyat Fakűltesi profesűrlerinden çok daha dindar, çok daha ateřli, ařklı Őevkli teknik űniversite profesűrleri bilirim. Yetmiyor... İlahiyat profesűrű olmak, ilahiyatçı olmak, İmam-Hatipli olmak yetmiyor. Bařka bir Őeyler

lazım. İşte onu yakalamak için hafız olmak da yetmiyor.

Misal vereceğim: Hafız, sesi güzel olduğu için Mevlidhanlığa kaymış. *Mevlid*'i coşkulu okuyabilmek için birkaç kadeh atmadan Mevlid okumaya çıkmıyor. Çekiyor kafayı, hafif yollu, çok fazla değil, hafif yollu çekiyor. Ondan sonra lüks otomobiliyle caminin yanına kadar geliyor. Tam ehl-i dünya! Mevlidini okuyor. Para için pazarlık yapıyor. Kendisinin cebine konulan zarfı açıyor. Sahibinin yüzüne fırlatıyor. “Ne bu yahu böyle, bu kadar az para!” diyor. Ses sanatkârı gibi “Şuradan aşağı olmaz, buradan yukarı olmaz...” diye pazarlık yapıyor, tekrar lüks arabasına biniyor, öteki Mevlid'e yetişmeye gidiyor. Böyleleri de var.

Demek ki hafız olmak da yetmiyor. Aşk olması lazım. İman olması lazım. İman kuvveti olması lazım. Allah'tan yana yakıla onu istemek lazım. Onun anahtarı Peygamber Efendimiz'in hayatında, sahâbe-i kirâm'ın hayatında!

Biz dergilerimizin içinde *Sahabe Hayatından Tablolar* diye kitap neşrettik. Okuyun!

Onun bitmesi lazım. Üç cilt, üç cilt oldu. “Hanım Sahabiler” bölümünü hanımlar okusunlar, ötekisini beyler okusunlar. Mü’min bir insanın hayat tarzından çağrışımlarla etkilenimlerle o hâle gelmek için! Rezonans diyorlar ya, bir yerde bir titreşim olunca öbür tarafa geçebiliyor. Öyle bir şey olabilmesi için!

İşte öyle gerçek imana ermiş olan insanların, İslâm’ı iyi tanıyan insanların, [İslâm’ı] tanıdığı zaman hayatları değişiyor. Hayatlarındaki amaçları değişiyor. Çalışmaları değişiyor. Çalışmalarının hızı, kuvveti değişiyor. Bizim de öyle olmamız lazım.

Öyle olduğunu farz ederek şunları söylemek istiyorum. Nasıl Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’i son derece ağır baskılar altında tuttıkları zaman, hayatına kastettikleri, öldürmeye kadar vardıkları bir toplumda çok ağır baskılar yaptıkları zaman, “Sen bu davadan vazgeç!” deyince, bunu amcası teklif edince; “Bir elime güneşi, bir elime ayı verseniz ben bu davamdan vazgeçmem. Hükümdarlık verseniz, hazineler verseniz, başkan yapsanız, her türlü arzumu yerine getirseniz bu davamdan vazgeçmem. Amca, eğer

sen beni bundan sonra himayenden çıkartmak maksadıyla bu sözleri söylüyorsan; ‘Evladım, yeğenim, senin yüzünden Kureyş’le başım derde girdi. Seni koruyacağım derken onlarla kötü oluyorum. Artık bu davadan vazgeç. Vazgeçmezsen seni koruyamam...’ diyorsan, ben bu davadan vazgeçmem. Allah bana yeter!” dedi, ağladı Peygamber Efendimiz. Ebû Talib’in yanından kalkıp gitti.

Bunun üzerine arkasından Ebu Talib dedi ki; “Yeğenim sen nasıl istersen öyle yap. Ben seni hayatım boyunca himaye edeceğim.” Kuvvetli, nüfuzlu bir insandı. O varken Peygamber Efendimiz’e dokunamadılar. Himaye etti.

“Bir elime ay bir elime güneş verilse, hükümdar yapılsam, hazineler elime verilse, başkan seçilsem, en güzel en soylu aileler kızlarını bana verseler bile bu davamdan vazgeçmem!” dedi. Sıkıntı, meşakkat, ölüm korkusu, açlık, çeşit çeşit şeyleri çekti, davasından vazgeçmedi. Bu böyle bir dava! Bu davayı anlamak için oradan bir ateşin aşılması lazım. Bizim de öyle çalışmamız lazım.

Yirminci yüzyıldayız. Biz de “Hayat nedir?” diye kendi kendimize soruyoruz. “Bizi kim yarattı?” diyoruz, “Hayatın amacı nedir?” diyoruz, “Nereden geldik, nereye gideceğiz?” diyoruz, “Öldükten sonra ne olacağız?” diyoruz... Bizim de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz gibi, bizim de sahâbe-i kirâm gibi, Ebû Bekir gibi, Hz. Ali gibi *rıdvânullahi aleyhim ecmaîn*, sahabenin hepsini saymıyorum, çalışmamız lazım.

Şevkinizi kırmak için söylemiyorum, hayat tecrübem olarak söylüyorum: Bizim amacımız veteriner olmak, doktor, mühendis olmak, politikacı olmak, asistan olmak, doçent, profesör olmak, zengin, varlıklı olmak, köşk sahibi olmak, araba sahibi, yazlık kışlık sahibi olmak değil! Para kazanmak da değil, rızık aramak da değil!

Çünkü Allah diyor ki; “Rızkı ben veririm.” Belki biz buna tatminkâr bir şekilde kanî olmuş değilizdir ama sahâbe-i kirâm İslâm’a hizmetten gayrı bir meslek edinmemişler. Sırf İslâm’a hizmet için çalışmışlar ve Allah onları da beslemiş. O kadar beslemiş o kadar değişmiş o kadar gelişmiş ki durumları, Ebû Eyyûb el-Ensârî,

Abdullah b. Abbas'ı ziyarete gittiği zaman, Peygamber *aleyhi's-selâtu ve's-selâm* Efendimiz'in sonraki yıllarda, vefatından sonra... Abdullah b. Abbas bir şehrin valisi. Vali olmuş. Nereden nereye... Bir şehrin valisi! Ebû Eyyûb el-Ensârî de Peygamber Efendimiz Medine'ye geldiği zaman Efendimize; “Yâ Resûlallah, bizim haneye buyur!” diye altı ay Peygamber Efendimiz'i hanesinde misafir etmiş kişi, sahabeden bir zat!

Abdullah b. Abbas *radiyallahu anhümâ* diyor ki; “Sen Resûlullah'ı altı ay hanende misafir ettin! Al şu konağımı; içindeki bütün eşya ve kölelerle sana hediye ediyorum.”

Var mı içinizde böyle hediye verecek birisi?

Peki, bunlar bu paralara nereden sahip oldular? Oraya biraz dalalım:

İslâm'da Allah yolunda cihad ettiler. Ölmek için gittiler. Karşısındakilere dediler ki; “Bir: Müslüman olun, müslüman olursanız selamete erersiniz. Biz size İslâm'ı tebliğ etmeye geldik. Müslüman olursanız bizimle eşit haklara sahip olursunuz, bizim yanımıza gelirsiniz. Biter. Bir: Müslüman olun! ‘Olmuyoruz!’

derseniz o zaman hor ve hakir olarak bizim emrimizde ve bizden aşağı derecede olarak cizye vereceksiniz.”

Cizye, vergi, verginin adı. Hıristiyanın İslâm devletine verdiği verginin adı.

“Cizye vereceksiniz. Bunu da kabul etmiyorum, derseniz o zaman sizinle savaşırız.”

“Ölürsünüz.”

“Ölsek bile bizim amacımız bunlardır. Ölürüz, şehid oluruz. Savaşırız...” dediler.

Bunu kime söylediler?

Bizans ordusuna söylediler. Sasanî ordusuna söylediler. Mısır ordusuna söylediler. Her yerdeki, yayıldıkları her yerde karşılaştıkları yönetimlere söylediler. “Müslüman olun, bizimle eşit olun!” dediler. “Olmazsanız cizye verin, İslâm devletine verginizi verin! O da olmazsa sizinle savaşırız. Kâfirlere kâfir olduğunuz için çarpıyoruz!” dediler. Savaştıkları zaman kazandıkları ganimetlerle hepsi zengin oldu, hepsi yönetici oldu. Ölen şehid oldu, yaralanan yaralandı.

O mübareklerden bir tanesi diyor ki; “Şuraya bana örtüyü tutuver. Peştamalı tut, bir

yıkanayım.” Bir kova su alıyor, yıkanacak. Yıkanırken ötekisi tuttuğu örtüden vücuduna, üst tarafına bakıyor. Buraya mızrak saplanmış, kapanmış, buruşuk, derinin burasında mızrak izi belli. Buraya bir kılıç darbesi gelmiş, etleri, derileri, kasları kesmiş. İyi olmuş ama cart diye burasının yırtık olduğu belli. Vücudunun her yerinde böyle birtakım izler... Diyor ki; “Senin vücudun delik deşik, paramparça olmuş.”

e. Hâlid b. Velîd

Hâlid b. Velîd, Suriye’de kabri olan; camisinin önüne anıt dikilmiş, sözü yazılmış. Hâlid b. Velîd... Allah’ın arslanı, büyük komutan *radıyallahu anh...* Eskiden azılı İslâm düşmanı, Uhud Harbi’nde dağın arkasına saklanıp da müslümanlara saldırıp büyük telefât verdiren, sonra da müslüman olan kimse!

Diyor ki; “Şu benim vücudumda yaralanmadık bir karış yer yoktur. Ya kılıç kesmiş ya ok saplanmış ya mızrak delmiş... Bir karış sağlam yer bulamazsınız. Fakat yüz tane de savaşa girdim çıktım...” diyor.

Lekad şehidtü mi’ete zahfin. “Yüz savaşa katıldım.”

Yüz rakamı kolay kolay tamamlanmaz.
Yüz tane savaş kolay tamamlanmaz.

“Yüz savaşa girdim ve benim şu vücudumda bir karış yara almadık kısım yoktur.”

Vehâ ene emûtü ‘alâ firâşî. “İşte yüz savaşa katıldığım halde, vücudumun her karışı böyle yaralı olduğu halde işte yine yatağımda ölüyorum.” diyor.

Allah şehidlik nasip ederse ediyor, etmezse kalıyor, yaralanıyor. Ölen ölüyor, kalan kalıyor. Gazi olan da ganimete sahip oluyor. En kârlısı şehid olan! Avrupalılar’a göre en kârlısı hayatını kurtarıp ganimete konan! Bize göre en arzu edilen şey şehid olmak, canını vermek.

“Sen Resûlullah’ı altı ay hanende misafir ettin. Al sana şu konak!” diyor. Şimdi konakta eşya var, savaşlarda filan kazanılmış köleler var.

Kölenin kıymeti nedir?

Bugün sizin sahip olduğunuz bir araba gibi bir şey. Bir insanın yirmi tane kölesi varsa yirmi arabası var demektir. Jaguar, Taunus, Mercedes... çeşitli boylarda yirmi tane araba!

Yüz kölesi varsa yüz arabası var demektir. Öyle kıyaslayabilirsiniz. Köle az bir şey değil.

Konağı, eşyaları ve kölelerle beraber, Hâlid b. Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerine hediye ediyor. İstanbul'da, Eyüp'te kabri olan o mübarek büyüğümüze hediye ediyor. İkrama bak!

İkramın sebebi ne?

Sen zamanında Resûlullah'a, Medine'ye geldiği zaman misafirperverlik göstermiştin diye! O da onları alıyor. Onun da davranışı; köleleri azad ediyor, malları tasadduk ediyor, yürüyüp gidiyor.

Muhterem kardeşlerim!

Gözlerinde dünya yok. Onlara dünya hırsı ile kaplanmış gözlerle bakarsanız anlayamazsınız. Onlar âhiret adamı. Onların gönlüne, onların kanına o iman aşılansmış. O iman girmiş. Onlar yirminci yüzyılın müslümanları gibi de değil. Bizim gibi de değil. Onlar sahabe. O aşka sahip olmayınca üniversitede profesör olmak yetmiyor, İmam-Hatip okulunu bitirmek yetmiyor, hafız olmak yetmiyor... O aşka sahip olacak.

Birisi ölüyor, Peygamber Efendimiz diyor ki; “Bu cehennemliktir.” Resûlullah’ın hizmetinde bulunmuş.

Resûlullah’la bir dakikalık sohbet etmiş insana biz ne diyoruz?

Sahabi diyoruz.

Resûlullah’ın hizmetinde, sohbetinde bulunmuş birisi ölüyor da Peygamber Efendimiz diyor ki; “O cehennemliktir.”

Neden?

Ganimet malından bir şeyler çalmıştı, ondan! Resûlullah’ın hizmetinde bulunup da hırsızlığı aynı anda götürmek tabii çok büyük suç. O iman ortamında bu yamuk hareket çok büyük suç. “Bu cehennemliktir!” diyor. Onun için onlar kendilerini çok iyi kollamışlar, Resûlullah’ın sözüne tam uymaya, Allah’ın rızasını kazanmaya çok dikkat etmişler. Bizim gibi değil.

Bizim kendi İslâmlığımızda, Müslümanlığımızda yamukluklar var. Bizim kafamızdaki İslâm kavramı, İslâm hakkındaki kanaat, bize mahsus bir İslâm. Benim İslâm anlayışım, senin İslâm anlayışın... Ama o anlayış asıl İslâm değil.

Asıl İslâm sahabenin İslâm'ı, Peygamber Efendimiz'in karşısında bulunan insanların İslâm'ı! Kendi Müslümanlığımızı, İslâm anlayışımızı ona onlara eşit hale getirmezsek mukayese etmezsek yamuk müslüman olarak kalırız.

Yamuk müslümanlardan misal vereyim: Diyor ki; “Biranın içindeki alkol miktarı azdır. Bira helâldir. Mısırlı falanca alim fetva vermiş, bira içilebilirmiş.” Lıkır lıkır lıkır... Efes Pilsen, Tuborg, bilmem ne içilebilirmiş.

Neden?

Alkol miktarı azmış.

Peygamber Efendimiz öyle tarif etmiyor ki! Alkolün yüzdesiyle mi söylüyor? “İçtiğin zaman sarhoşluk veren her şey içkidir!” diyor.

Bizim fakültede bir profesör vardı. Diyor ki; “Ramazan Bayramı'nda arkadaşımı ziyarete gittim. O da bana bir küçük kadehle likör ikram etti, onu da mı içmeyeceğim?” Beni köşeye sıkıştırarak. Bana itiraz yollu söylüyor. Onların nazarında ben biraz softayım, katı müslümanım, kökten dinciyim... “Bayramda da arkadaşımın evine ziyarete gitmişken de şu

kadarcık, birazcık bir likör ikram etmişken de onu da mı içmeyeceğim?” Tabii içmeyeceksin!

“Neden?”

İçki haram!

“[Ama] azıcık...”

Çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haram! Böyle buyuruyor Peygamber Efendimiz. İslâm’ı yirminci yüzyıl mantığıyla tartmayın! İslâm’ı Resûlullah’ın anlattığı şekilde tanımaya çalışın!

Bugünün yamuk müslümanları İslâm’dan kaçmak için hadisi reddediyorlar. Çünkü hadis İslâm’ı tarif ediyor. Hadisten kaçınıyorlar, “Kur’an bana yeter!” diyorlar. Kur’an yeter ama sen Kur’an’a da uymuyorsun. Çünkü Kur’ân-ı Kerîm’de “Resûlullah’a uy!” diyor.

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ﴾

*Kul in küntüm tuhibbûnallâhe fe’t-tebi’ûnî yuhbibkûmullah.*⁵ “Resûlullah’a uy!” diyor.

⁵ 3/ Ali İmran, 31.

Sen Kur'an'a da uymuyorsun aslında ama adamlar kendisini ve halkı öyle aldatıyor.

Onun için yamuk müslüman diyor ki; “Bu bankaların verdiği faiz helaldir, yenilip yutulabilir.” diyor.

Niye?

“Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de yasak olan *ed'âf-ı mudâ'afa*,⁶ denmiş.” diyor.

Ed'âf-ı mudâ'afa ne demekmiş?

Kat kat faizmiş. “Bu kat kat faiz değil, tek kat faiz, bunu ye!” diyor. Bazısı da diyor ki; “Sen yemezsen bana getir, ben yiyeyim.” Bazıları da diyor ki; “Sen orucu boz, günahın bana ait!” diyor. Demiyor mu? Duymadınız mı? “Günahın bana ait!” diyor.

Halbuki Kur'ân-ı Kerîm'i okusalar Allah *celle celalüh* buyuruyor ki; “Bazıları der ki; ‘Siz bizim yolumuza tâbi olun, sizin günahlarınızı biz yükleniriz.’ derler.” diyor.

﴿اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ﴾

⁶ 3/ Ali İmran, 130.

*İttebi'û sebîlenâ ve'l-nahmi'l-hatâyâküm.*⁷

“Sizin hatalarınızı, günahlarınızı biz yüklenelim.”

“Onlar onların hatalarını yüklenemezler. Ama kendi günahları dâhil onların yüklenmeye niyet ettikleri günahlar kadar da günah onlara verilir, berikiler de yine sorumlu kalır!” diyor Kur'ân-ı Kerîm!

Muhterem kardeşlerim!

Şimdi yamuk Müslümanlık var. Bozuk İslâm anlayışı var. Bozulmuş bir İslâm var. Resûlullah'ın asr-ı saadetinin Müslümanlığı lazım. Sahâbe-i kirâmın imanı lazım, ahlâkı lazım. Onun için onları okumamız lazım.

Biz yirminci yüzyılın İslâm fedaileriyiz. Yirminci yüzyılın sorumlularıyız. Bu asır bizden sorulacak. Bu asrı Allah sizlerden ve bizlerden soracak. Peygamber Efendimiz'in ashabı nasıl görevini yaptıysa bu asırda İslâm hücumu uğruyor da savunulmuyorsa sorumlusu biziz. Savunulması gerekiyorsa savunmacısı biziz, sizsiniz. Biz müslümanlarız. Az da değiliz. Hiçbir

---

⁷ 29/ Ankebut, 12.

eksikliğimiz de yok. Öteki adamlardan hiçbir eksikliğimiz yok.

Avrupa’da bulundum, Almanya’yı tanıyorum, İsveç’i biliyorum. Siz de İngiltere’yi biliyorsunuz, belki Amerika’yı gördünüz vs. Bizim bunlardan bir eksikliğimiz yok. Biz Allah’ın dinini düzelterip kendimize mahsus İslâm’ı; Yusuf’a ait İslâm, Mehmet’e ait İslâm, Ali’ye ait İslâm, Esad’a ait İslâm, Uğur’a ait İslâm... Öyle şey yok. Hakiki Müslümanlık bizim dışımızda neyse görece değil de sübjektif değil de gerçek İslâm! Objektif, dışarıda, bizim dışımızda İslâm gerçekte neyse o İslâm’ı öğrenmemiz lazım. Adam onu öğrenmek istemiyor.

“Başını ört kızım.”

“Yok, örtmem.”

[Ama] Kur’ân-ı Kerîm’de;

﴿يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيهِنَّ﴾

*Yudnîne aleyhinne min-celâbîbihinne.*⁸
buyurmuş Allah! Allah’ın emrine uyacağız.

⁸ 33/ Ahzab, 59.

Resûlullah'ın emrine uyacaksın, o zaman müslüman olacaksın.

“Namaz kıl yavrum, annesi bunu namaza kaldır.”

“Daha küçük, uykusu bölünmesin.”

Biz Ankara'da bir mahalleye taşındık. Merkez Bankası memurları kooperatif kurmuş, mahalle yapmışlar. 150 evlik koca bir tepeyi, 901 rakımlı tepeyi parsellemişler. Kalaba Köyü'nün merasını iç etmişler, allem etmişler kallem etmişler, *alleme bi'l-kalem*, işini hilde kullanmışlar. Ondandır oraları almışlar. Veballeri onlara ait! Mahalleyi kurmuşlar. Biz de birisinin mülkünü satın aldık, oralı olduk. Çocuk parkı var. Sığınak var. Çarşı var. Pazar var. Sinema yeri var. Dinlenme yeri var... Her türlü şey düşünülmüş. Mahalle bir bütün olarak hazırlanmış. Her şey var, cami yok! Cami yeri yok! Kilise yeri de yok. Adamların dinle, imanla ilgili bir kaygıları yok.

Biz orada cami yapmaya kalkışınca bir ev aldık, ezan okumaya başladık. Bize şiddetle karşı çıktılar. Minarenin kablosunu kestiler. Diyorlar ki; “Çocuklarımız erken kalkıyor, uykuları yarım kalıyor, sıhhatleri bozulacak.”

Böyle diyorlar. Gerçek İslâm olmayınca çeşitli madrabazlıklar, şaklabanlıklar oluyor.

Yirminci yüzyılda Allah'ın rızasını kazanmamız için sahabe gibi çalışmamız lazım. Allah'ın dinine hizmet etmemiz lazım. Asıl vazifemiz bu. Ama bu asıl vazifeyi sizin yaptığınız çalışmalar, bizim şimdiye kadar elde ettiğimiz bilgiler, unvanlar, müktesebat bunu kuvvetlendiriyor.

Ben profesörüm. Her yerde kartımı çıkarıyorum, yanımda da taşıyorum. Prof. Dr. Esad Coşan. Şaşıyorlar. İlk önce beni köylü dayı sanıyor, hafız sanıyor. Ondan sonra;

“Hafız, nasılsın bakalım?”

“İyiyim.”

“Hangi camide vazife görüyorsun?”

“Camide vazife görmüyorum.”

“Nerede vazife görüyorsun? Diyanette misin, müstahdem misin?”

“Hayır üniversitedeyim.”

“Hademe misin?”

“Değilim, profesörüm.”

“Aaaa! Özür dilerim hocam.”

O zaman özür diliyor. Bu unvan bir şey. Hem benim için bilgi, bilgi kuvvettir hem de karşı taraf için bir şey.

Ben yazarken söylüyorum: “Ben sizin bildiğiniz her şeyi biliyorum ama siz benim bildiklerimi bilmiyorsunuz. Ben sizin bütün küfürünüzün röntgenini biliyorum. Arkası ışıklı cama takıp sizin ciğerinizin neresi delik onu biliyorum ben. Ama sizin şeyden haberiniz yok!” diyorum, susuyorlar. Bilmiyorlar. Sizin bilgileriniz sizin için kuvvettir.

Doktor olacaksınız, inşallah doçent olacaksınız, profesör olacaksınız... Bunlar kuvvet! Ama vazifeniz veterinerlik, doktorluk, mühendislik, bilmem ne filan değil. Vazifemiz, hepimizin Allah’ın rızasını kazanmak, Allah’ın dine hizmet etmektir. Ama o yoldan ama bu yoldan, ama hastanede ama filanca bakanlıkta ama filanca makamda filanca koltukta...

Hocamız Mehmed Zahid Kotku, evliyâullahtan büyük bir zat! Vefat ederken demiş ki;

“Evlatlarım, her şey boş...”

83 yıl yaşamış bir insanın hayatının sonunda söylediği söz. Etrafındakilere;

“Her şey boş evladım. Bakanlık boş, milletvekilliği boş, zenginlik boş.”

Hava, fasa fiso, kıymetsiz demek istiyor. Hatta karşıdakiler darılmasın diye söylemiş;

“Şeyhlik boş, müritlik boş!..” demiş. Boş!

“Bütün iş Allah’ın sevgili kulu olmak!”

Allah’ın sevgili kulu olabiliyor musun?

Er yârın Hak divânında belli olur

Burada böbürlenme, hindi gibi kabarma! Er yarın Hak divanında belli olur. Cenâb-ı Mevlâ’nın divanına vardığın zaman bakalım durumun ne olacak? O zaman belli olur. İş, Allah’ın rızasını kazanmak!

Muhterem kardeşlerim!

Onun için arkadaşlarımız rozet yapmış, hoşuma gidiyor, yakalarına takıyorlar:

İlâhi ente maksûdî ve rıdâke matlûbî. “Yâ Rabbi! Amacım sensin, maksudum sensin. Ben senin rızanı kazanmayı düşünüyorum, onu istiyorum. Rızanı istiyorum.” diyoruz biz. *İlâhi*

ente maksûdî ve rıdâke matlûbî; bu çok mühim bir sözdür. Üstelik bizim sözümüz de değildir. Senin, benim veya hocalarımızın sözü değildir. Bir hadîs-i kudsîden, şahıs zamirleri değiştirilmiş cümledir.

Allahu Teâlâ hadîs-i kudsîde buyuruyor ki;

“Ben sizin maksudunuzum. Benim rızam sizin matlubunuz!” Biz de onu diyoruz ki; “Yâ Rabbi! Sen bizim maksudumuzsun. Biz senin rızanı talep ediyoruz.” diyoruz. O’nun hadîs-i kudsîde buyurduğu sözü ona karşı kullanıyoruz. Binâenaleyh menşei ilahî olan bir sözdür. En mühim şeydir. Hayatımızın can damarıdır.

Ne diyoruz?

Mikroçipi, bir elektronik cihazın en önemli şeyi! Koca telefonun içinde bir şey açıyor, tırnak kadar bir şey çıkartıyor, öbür tarafına takabiliyor. Şahsiyet bunda! Ötekisine takıyor filan. Mikroçip!

İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Maksadımız Allah’ın rızasını kazanmak. Gayemiz Allah’ın sevgisine ermek, Allah’ın sevdiği bir kul olmak. Esas olan budur. Bunu

kazanmaya çalışacağız. Bunu kazanmanın yolu da Kur'ân-ı Kerîm'i bilmekten, Resûlullah'ı tanımaktan geçiyor. Kur'ân-ı Kerîm'i okuyacağız, Peygamber Efendimiz'in hayatını ve hadislerini okuyacağız. O ruhu yakalamaya çalışacağız. İlahiyatta yakalanamayan, İmam-Hattipte yakalanamayan, hafızlıkta yakalanamayan ruhu yakalayan bir mühendis; İlahiyat profesöründen daha iyi din adamı oluyor. Yakalanamayan bir İlahiyat profesörü, din dışı bir tahsil görmüş falanca adamın ayağının ucu kadar olamıyor, tırnağı kadar olamıyor. Unvanların kıymeti yok. O ruhu yakalamak esastır.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki;

﴿ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ﴾

*Innemâ yahşallâhe min-'ibâdihi'l-'ulemâ.*⁹ “Ancak, sadece ve sadece, alim kulları Allah'tan hakkıyla korkar, sakınır, çekinir.”

---

⁹ 35/ Fâtır, 28.

Çünkü Allah'ı bilir. Allah'ın kudretini bilir. Allah'ın cezasını bilir. Allah'ın kahrını, gazabını bilir. Allah'ın lütfunu, ihsanını, ikramını bilir. Ancak alim kimse!

Cahil? Cahil bilmez. Cahil kabadayı kabadayı dolaşır. Bizim köyde bir cahil demiş ki; “Ben öldükten sonra beni çöplüğe atın, ne olacak...” İnancı yok. Cahil.

Peygamber Efendimiz hüngür hüngür ağlıyor. Hz. Ömer'in gözlerinden akan yaşlar iz bırakıyor. Ebû Bekr-i Sıddîk evinin avlusunda ağlarken ibadet ederken mahalleli başına topluyor... Alim korkar, alim çekinir.

Cahil, terbiyesiz terbiyesiz ortada külhanbeylik yapar, bağırır, çağırır. O cahillikten! Çünkü zıtlaştığı Allah! Karşı geldiği, kâinatın sahibi, yaratan, her türlü kudretin sahibi! Ne cahil, O'nunla çarpışmaya kalkıyor.

Tren yoluna çıkmış bir insan düşünün. Gelen ekspresin karşısında diyor ki; “Ben ondan korkmuyorum, şöyle yaparım, tutarım, döndürürüm...”

Cahil! Onun geliş hızı, kuvveti, kütlesi, o kütleden kazandığı; senin durmandan ne kadar

ne kadar üstün! Sen ezilip gideceksin, raylarda parça parça olacaksın!

“Yok yahu, ben onu durdururum.” sanıyor. Cahil Allah’ı bilmez, alim bilir. O bakımdan sizin ilim yolunda olmanız çok güzel bir şey.

Ben zaten bütün arkadaşlarıma benimle istişare yaptığı zaman diyorum ki; ilim yoluna girin.! Bilimsel yolda mümkünse profesör olmaya çalışın, yükselin, ilerleyin! Çünkü o zaman Allah’ı daha iyi bilirsiniz, bilebilirsiniz, anlayabilirsiniz.

Ömer Nasuhi Hoca Kur’ân-ı Kerîm’i tercüme etmiş. Ömer Nasuhi Bilmen bizim tekkenimizin müntesibi, eski hocalarımıza bağlanmış, bizim ağabey, hoca ihvanımızdan. Diyanet İşleri Başkanlığı, İstanbul Müftülüğü yapmış kimsedir. Kur’ân-ı Kerîm’in tercümesinde Alak sûresinde “İnsanı kan pıhtısından yarattı.” diye tercüme etmiş. Eskiden beri böyle gelmiş böyle gidiyor.

﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾

*Halaka'l-insâne min-alak.*¹⁰ *Alak.* Lügata bakmışlar, *alak*; kan pıhtısı. Tamam: “İnsanı kan pıhtısından yaratan Allah’ın adıyla oku.”

İnsan kan pıhtısından yaratılmadı ki! İnsan kan pıhtısından mı yaratıldı? İnsan kandan mı yaratılıyor? Hayır, kanla ilişkisi yok. Yaratılmanın, bebeğin oluşumunun kanla ilgisi var mı? Yok. Yanlış tercüme!

Alak ne demek?

Mesela Araplar sürüye de yapıştığı için *alak* derler. Taalluk ediyor. Taalluk... Alâka diyoruz ya, “ilişki, yapışmak” demek. Yapıştığı için! Embriyo mu diyorlar ne diyorlar doktorlar, o yapışıyor ya rahimin cidarına, onun için *alak*! “Alaktan yarattı.” dediği odur. Ama onu bilmediği için tercümeyi yanlış yapıyor.

Biz bir yazıda *-Panzehir*’deki bir yazıda belirttik. Ondan sonra yeni tercümelerde bakıyorum, kontrol ediyorum, teftiş ediyorum, çoğunda düzeltilmiş. Kan pıhtısı bitti. “İnsan kan pıhtısından yaratılmış.” demek kesildi. O hoca çok büyük bir hocaydı ama niye o yanlışlığı yaptı? Bilmediği için!

---

¹⁰ 96/ *Alak*, 2.

Şunu demek istiyorum: İnsan bilgin oldu mu alim oldu mu Allah'ın âyetlerini daha iyi anlar, Allah'a daha güzel kulluk eder. Onun için bu bilgiler güzel. Allah muvaffak etsin. Allah üstün başarılar ihsan etsin. Buradaki çalışmalarımız hayırlı mübarek olsun. Allah hepinizden razı olsun.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

22 Rebû'l-Âhir 1418 / 26.08.1997

İngiltere

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

